

ovšem vycházeti z obsahu výpovědi tohoto svědka, jak ji po průvodní stránce přijaly za skutkové zjištění oba nižší soudy. Podle této výpovědi neměl žalovaný příčiny k tomu, by opis nabídky žalobkyně Dr. L-ovi ukazoval; mohl se omeziti na to, že mu povolil žádanou slevu 30 h. Tvrzení žalovaného, že se obával, že Dr. L. bude požadovati ještě další slevy, nemá žádného podkladu a je proto souhlasiti s úsudkem nižších soudů, že se sdělení nabídky žalobkyně stalo bez potřeby a bez bližší souvislosti s provedením obchodu. Není tedy podkladu ani pro to, že se žalovaný chtěl jen brániti proti dalšímu požadování slevy, a neobstojí ani námitka, že žalovaný jednal v obraně proti žalobkyni, která prý snižováním cen poškozovala zájmy jeho a ostatních soutěžitelů. Měl-li žalovaný za to, že takové snižování je nekalou soutěží, bylo na něm, by se bránil cestou v zákoně předepsanou, nesměl tak učiniti o své újmě způsobem, který se přiči požadavkům slušnosti soutěže v § 1 zákona proti nekalé soutěži zdůrazněným. Nesejde na tom, že obsah opisu nabídky byl pravdivý, a nejde tu — jak správně poznal procesní soud — o případ § 10 zák. proti nekalé soutěži, protože závada nespočívá v obsahu nabídky, nýbrž ve způsobu, jakým ke sdělení došlo. Stalo-li se tak skutečně bez potřeby a bez souvislosti s dojednáváním obchodu, je zřejmé, že tu nešlo o věcné důvody, nýbrž že pohnutka jednání žalovaného byla jiná, že totiž chtěl oním sdělením dosáhnouti pro sebe výhody na úkor žalobkyně a že chtěl jejího zákazníka proti žalobkyni popuditi. Takový způsob jednání nelze srovnati s požadavkem slušnosti soutěžení, ano nelze o tom pochybovati, že by jednání takové, kdyby k němu mělo dojíti také u jiných zákazníků v budoucnosti, bylo způsobilé žalobkyni poškoditi.

Čís. 13759.

Opatření opatrovnického soudu, jímž byly otci ponechány úroky na výživu dítěte bez povinnosti klásti účty, jest jen opatřením s hlediska dozoru nad jměním sirotčím a nemůže jím býti otci poskytnuto požívací právo ke jmění tomu (§ 150, poslední odstavec, obč. zák.).

(Rozh. ze dne 14. září 1934, R II 356/34.)

Aloisu M-ovi byly usnesením opatrovnického soudu ponechány úroky z pohledávky 30.000 Kč jeho nezletilé dcery, vtělené na nemovitostech, jež původně patřily Aloisu M-ovi a jež od něho nabyli žalovaní. Tuto úrokovou pohledávku postoupil Alois M. žalující záložně, jež ji zažalovala proti žalovaným. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. **Důvody:** Žalující strana vlastnictví postupitele Aloise M-a a tudíž i své vlastnictví k pohledávce, o jejíž zaplacení žaluje, opírá o to, že usnesením opatrovnického soudu byly ponechány úroky z jistiny 30.000 Kč, nezl. Věroslavě M. patřící, postupiteli Aloisu M-ovi bez povinnosti klásti z použití úroků vyúčtování. Soud má za to, že názor žalující strany není správný a že se postupitel Alois M. rozhodnutím opatrovnického soudu, že se mu ponechávají úroky z kapitálu nezl. Věroslavy M-ové, bez kladení účtů, nestal vlastníkem těchto úroků. Pří-

slušné rozhodnutí opatrovnického soudu má své odůvodnění v § 150 obč. zák., že náklady na výchovu a výživu nezl. dětí mají býti v prvé řadě zapravovány z příjmů, které nezletilcům plynou z jich jmění. Proti normálním případům, ve kterých podle zákona jest předepsáno o všech příjmech a výdajích ze jmění nezletilců skládati řádné vyúčtování, dovoluje zákon v citovaném právě předpisu, by otec byl osvobozen od vyúčtování, je-li přebytek ze jmění nezl. dětí po úhradě výloh na výživu a výchovu nepatrný a tudíž i, není-li vůbec žádný. Rozhodnutím opatrovnického soudu, jehož se žalující strana dovolává, nebylo však nic změněno na vlastnictví úroků plynoucích nezl. Věroslavě M-ové z kapitálu 30.000 Kč pro ni zajištěného na nemovitostech patřících nyní žalovaným, jak plyne z rozboru příslušného rozhodnutí opatrovnického soudu a srovnání s předpisem § 150 obč. zák., jenž rozeznává případy, že se jednak otci promine vyúčtování z příjmu jeho nezl. dětí (při čemž se předpokládá, že buď žádný přebytek po úhradě nákladů na výchovu a výživu nezůstane, a zůstane-li přebytek, že otec bude míti povinnost jej odváděti), další případ, že s prominutím vyúčtování ponechají se otci nepatrné přebytky k volnému použití, a konečně třetí případ, že se otci ponechává k používání jmění jeho nezl. dětí. Z opatrovnického spisu je však zjištěno, že postupiteli Aloisu M-ovi byly ponechány úroky z podílu nezl. Věroslavy M. na její výchovu a výživu bez kladení účtů do dokonání 14. roku nezletilé. Ze soudního opatření vychází najevo, že na výchovu a výživu nezletilé jsou určeny celé úroky a že se s přebytky zřejmě nepočítalo. Také není o přebytcích v rozhodnutí opatrovnického soudu učiněno opatření, takže, i kdyby se přebytky byly vyskytly, neměl postupitel Alois M. právo si je přivlastňovati, nýbrž patřily přebytky ty nezl. Věře M-ové a musely býti podle předpisů odváděny v její prospěch do sirotčí pokladny, jak vyplývá z druhé věty § 150 obč. zák. Aby si mohl ponechat, třeba nepatrné přebytky, k tomu potřeboval postupitel Alois M. výslovné svolení opatrovnického soudu, které však v rozhodnutí, jehož se strana žalující dovolává, není. Právní poměr co do úroků z podílu nezl. Věroslavy M-ové nebyl ovšem aktuální, dokud postupitel Alois M., jako držitel zavazených nemovitostí byl i osobním a hypotekárním dlužníkem, avšak vystupuje tato právní otázka teprve nyní, kdy žalovaní koupili zavazené nemovitosti a převzetím pohledávky nezl. Věroslavy M-ové 30.000 Kč k placení a úrokování staly se hypotekárními dlužníky. Za zjištěného stavu věci, kdy žalovaní jsou hypotekárními dlužníky pohledávky 30.000 Kč s přísl., kdy pohledávka ta i s přísl. vázne ve prospěch nezl. Věroslavy M-ové na nemovitostech žalovaných, kdy v kupní smlouvě ze dne 9. srpna 1933 žalovaní přebírají k úrokování pohledávku, sotva lze míti za to, že rozhodnutím opatrovnického soudu, na něž žalující strana odkazuje, mělo býti něco měněno na vlastnictví úroků z pohledávky nezl. Věroslavy M-ové 30.000 Kč knihovně zajištěné. Rozhodnutí opatrovnického soudu týkalo se výhradně Aloisa M-a jako otce nezl. Věroslavy M-ové, nebylo a nemohlo býti v pozemkové knize vyznačeno a nemohlo účinky projevit proti třetím osobám. Rozhodnutí tomu nemůže býti prisuzován jiný smysl, než ten, který se podává se zřetelem na předpis § 150 obč. zák., že totiž Alois M. jako otec má na výživu a výchovu nezl. Věroslavy M-ové použití úroků z ka-

pitálu 30.000 Kč aniž bude mít povinnost použití těchto úroků vyúčtovat. Vzhledem k předpisu § 150 obč. zák., že má býti na výchovu a výživu nezl. dětí použito příjmu ze jmění těchto dětí, jest usuzovati, že zákon sám předpokládá, že příjmy, plynou-li nezletilým dětem z jejich majetku, jsou příjmy nezl. dětí a nikoliv snad jejich otců, takže v souzeném případě úroky plynoucí nezl. Věroslavě M-ové z jejího kapitálu 30.000 Kč zůstávají vlastnictvím nezl. Věroslavy M-ové a nestaly se vlastnictvím jejího otce Aloise M-a. Jestliže úroky z jistiny 30.000 Kč postupiteli Aloisi M-ovi nepatřily, nemohl je platně postoupiti žalující straně. Že rozhodnutí opatrovnického soudu, jehož se žalující strana dovolává je pouhým opatřením tohoto soudu ve správě majetku nezl. Věroslavy M-ové vyplývá i z výnosu ministerstva spravedlnosti ze dne 12. prosince 1896 čís. 42 Věst. Min. spr. Poněvadž postupitel Alois M. v době postupu zažalované pohledávky nebyl vlastníkem pohledávky, mohli žalovaní podle předpisu § 1395 obč. zák. okolnost tu namítati žalobkyni jako postupnici, takže podaná žaloba musela býti vzhledem k výše uvedenému zjištění, že žalovaný vlastníkem pohledávky nebyl, zamítnuta. O d v o l a c í s o u d zrušil napadený rozsudek a vrátil věc odvolacímu soudu, by, vyčkaje pravomoci, znovu jednal a rozhodl. D ů v o d y: Jest se nejprve zabýváti posouzením sporu po právní stránce a tu nelze souhlasiti s napadeným rozsudkem, jak používá ustanovení § 150 obč. zák. na souzený spor, zejména na ujednání (opatření) opatrovnického soudu ohledně ponechání úroků z dědického podílu nezl. Věroslavy M-ové jejímu otci — nynějšímu postupiteli zažalované pohledávky. První soud právem poukazuje k ministerskému nařízení ze dne 12. prosince 1896 čís. 42 věstníku min. spravedlnosti, jež však má jen ten význam, že o použití úroků z dědického podílu nezl. dětí nemá rozhodovati soud pozůstalostní, jemuž jest jen zůstaveno rozhodnouti projednání pozůstalosti, naproti tomu otázku, zda-li a jak mají býti ponechány úroky z dědických podílů připadlých nezletilým dětem, pozůstalému manželu na úhradu nákladů výživy a výchovy jest řešiti soudem poručenským nebo opatrovnickým odděleně od projednání pozůstalosti. Tomuto požadavku také vyhovují vzorce pro podobná projednání pozůstalostí, — jak se také stalo v projednání dědictví po matce nezl. Věroslavy M-ové, z kteréhož spisu, z protokolu ze dne 30. září 1931 jest zjistiti, že nejprve byla pozůstalost rozdělena dohodou, kterou pozůstalostní soud schválil, na to pak podle protokolu bylo odděleně jednáno a usneseno k návrhu pozůstalého vdovce a opatrovníka dítěte, že se úroky z dědického podílu nezl. Věroslavy M-ové roční částkou 1200 Kč ponechávají bez kladení účtů na výživu a výchovu této nezletilé, nedopatřením bylo vynecháno slovo »poz. manželé«, jak je zřejmo z jednání a z dědické dohody, ježto převzal celý majetek proti vyplacení dědického podílu v penězích nezletilé dceři. Toto ponechání se stalo až do jejího 14. roku a soud si vyhradil po případě i dříve naříditi placení úroků a kladení účtů. Podle tohoto ujednání nejde tu o otázku čistě § 150 obč. zák., podle něhož výtěžku nezletilcova jmění jest použiti k jeho výchově, nýbrž spíše o obdobu třetí věty téhož paragrafu, kdy účastníci, vdovec a opatrovník dítěte ujednají, že otec bude dítě živiti, začez mu k volnému používání ponechávají úroky z dědického podílu,

v předpokladu, že nejsou vyšší, než by činily a budou činiti náklady na výživu a výchovu dítěte. Nabývá proto otec k těmto úrokům až do doby, kdy opatrovnícký soud toto ujednání zruší a nařídí jiné opatření co do úroků, k těmto úrokům práva poživacího, může s nimi volně nakládati, maje ovšem obligační závazek, aby dítě živil, jak tomu nasvědčuje věta v § 150 obč. zák., že úroky mohou býti zabaveny věřiteli otcovými bez újmy nároků dítěte, by z nich bylo živeno a vychováváno. Již z tohoto výkladu jest zřejmo, že otec má jen obligační závazek, pokud toto ujednání není zrušeno, by dítě živil, začez mu přísluší k volné dispozici úroky z jeho dědického podílu. Tomu ani není na odpor citované min. nařízení, které jen doporučuje, že tento ujednaný poměr má býti zrušen, po případě opatrovnícký soud má zkoumati, zda-li nemá býti zrušen, pak-li se poměry otcovy změni, zejména, přestane-li býti následkem zcizení zavazené nemovitosti jejím vlastníkem. Jak plyne z opatrovníckého spisu nevydal dosud opatrovnícký soud opatření, podle něhož by ujednání o ponechání úroků otci byl zrušil neb změnil, takže dosud jest otec povinen dítě živiti a za to má právo ponechat si úroky, tedy s nimi volně nakládati a je i třetím osobám postoupiti. Při tom jest upozorniti na to, že podle žaloby, podané dne 10. listopadu 1933 postoupil otec Alois M. tyto úroky, jež podle žaloby mají platiti nynější vlastníci nemovitostí, žalovaní, žalobkyni za uplynulou dobu, ve které ujednání, že musí dítě živiti a může si úroky ponechat, ještě bylo v platnosti, v téže době dítě živil, což žalovaní ani nepopírají, takže již z toho důvodu byl oprávněn úroky na žalovaných požadovati vynaloživ příslušnou částku, na jejíž úhradu mu byly úroky ponechány, již na živení dítěte, takže tím spíše má na úroky za dobu minulou právo. Jest proto opatření opatrovníckého soudu vyložiti jako ujednání mezi otcem a opatrovníkem dítěte, po případě zařízení opatrovníckého soudu ve smyslu § 150 třetí věty obč. zák., podle něhož otec převzal závazek dítě živiti a za to mu byly k požívání ponechány úroky z dědického podílu dítěte. Tím nabyt k nim otec práva poživacího, může jimi volně disponovati, je-li přípustné dokonce jejich zabavení, mohl je proto i postoupiti žalobkyni, námitka žalovaných, že k postupu nebyl oprávněn není opodstatněna a v tomto směru neposoudil první soud spor po právní stránce správně.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil odvolacímu soudu, by, nehledě k důvodům zrušeného usnesení, ve věci znovu jednal a rozhodl.

Důvody:

Nelze souhlasiti s názorem odvolacího soudu, že souzený případ měl by býti posuzován podle období poslední věty § 150 obč. zák. Nejde tu o jmění, k němuž bylo zůstavitelem odkázáno otci právo poživací, nýbrž o vlastní jmění dítěte. Opatření opatrovníckého soudu, jímž otci ponechány úroky na výživu dítěte bez povinnosti klásti účty, jest jen opatřením s hlediska dozoru nad jměním sirotčím a nemůže jím otci k jmění tomu býti poskytnuto právo poživací, když se mu ho nedostalo zůstavitelem. I pohledávka i právo bráti úroky z ní jsou práva dítěte a tvoří jeho jmění. Neměl-li otec práva bráti vlastním jménem úroky z pohle-

dávky zajištěné na nemovitosti, nemohl úroky ty straně žalující postoupiti.

Čís. 13760.

Při zrušení rozsudku podle § 496 čís. 2 c. ř. s. musí se řízení před procesním soudem obmeziti na ty části rozsudku, jež jsou stíženy vadami, a to i tehdy, projednávána-li věc po zrušení rozsudku jiným soudcem u soudu první stolice.

(Rozh. ze dne 14. září 1934, Rv II 842/32.)

Ve sporu o zaplacení 1.793 Kč byl původní rozsudek prvního soudu odvolacím soudem podle § 496 čís. 2 c. ř. s. zrušen a prvnímu soudu bylo uloženo, by dále jednal a znovu rozhodl. V dalším řízení u prvního soudu namítl žalovaný započtením vzájemnou pohledávku 1.975 Kč. Procesní soud první stolice pak uznal žalobní nárok po právu, uznal však po právu i vzájemnou pohledávku namítanou žalovaným, a důsledkem toho žalobu zamítl. Odvolací soud uznal žalovaného povinným zaplatiti žalobci zažalovanou pohledávku 1.793 Kč. Důvody: Usnesením odvolacího soudu ze dne 19. června 1932 byl rozsudek první stolice, vydaný v této věci, zrušen podle § 496 čís. 2 c. ř. s., protože řízení zůstalo neúplným a trpělo podstatnými vadami, které zabránily, by byla rozepře důkladně vysvětlena a řádně posouzena. Při zrušení rozsudku podle § 496 čís. 2 c. ř. s. jsou podle § 496 c. ř. s. vyloučeny nové nároky a nové námítky. První soud význam zrušujícího usnesení odvolacího soudu nesprávně posoudil a tím i nesprávně posoudil věc po stránce právní, zabývá se novou námitkou započtení, která ve zrušeném řízení vůbec nebyla uplatněna. Jest lhostejno, zda pohledávka započtením namítaná jest po právu čili nic, v tomto řízení k ní dle § 496 c. ř. s. přihlížeti nelze a poněvadž první soud uznal, že žalovaný nárok jest po právu a proti této části rozsudku opravný prostředek podán není, bylo rozhodnuto podle žalobní žádosti a rozsudek prvního soudu v ten smysl změněn.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolatel nepopírá, že se v případě zrušení rozsudku podle § 496 čís. 2 c. ř. s. musí obmeziti řízení před procesním soudem na ty části rozsudku soudu prvního, které jsou vadami stíženy, nýbrž vyslovuje jen názor, že to neplatí tehdy, byla-li projednána věc po zrušení rozsudku jiným soudcem u soudu první stolice, a poukazuje při tom k ustanovení §§ 138 a 476 c. ř. s. Než neprávem, an § 138 c. ř. s. jedná jen o odročení roku v první stolici, nikoli o řízení zahájeném po zrušení rozsudku odvolacím soudem. A ustanovení § 476 c. ř. s. se vztahuje jen na případ, kde rozsudek byl zrušen pro nepřislušnost soudu první stolice. O žádný z těchto případů nejde, ano se nepokračuje podle § 496 odstavec druhý c. ř. s. v plném rozsahu ve sporu, jakž tomu v případech §§ 138 a 476